

V. BŪDA

RETESNĖS LIETUVIŲ KALBOS SUDĖTINIŲ PRIJUNGIAMŲJŲ
SAKINIŲ KONTAKTINIŲ ŽODŹIŲ KONSTRUKCIJOS

Kontaktiniais šiame straipsnyje vadinami žodžiai, kurie yra leksiniai ir gramatiniai sudėtinio prijungiamojo sakinio dėmenų ryšio rodikliai. Šalutiniame, o iš dalies ir pagrindiniame dėmenyje (antrosios porinių jungtukų dalys *bet, o, tačiau, tai, vis dėlto* ir kt.) tai jungiamieji žodžiai – jungtukai, santykiniai jungiamieji žodžiai (įvardžiai,rieveiskmiai), o pagrindiniame įvairūs atliepiniai (: atliepiamieji žodžiai) – rodomosios ir neapibrėžiamosios reikšmės įvardžiai,rieveiskmiai, asmeniniai įvardžiai. Šio straipsnio autoriaus kontaktinių žodžių samprata skiriasi nuo tos, kuri aprėpia ir (arba tik) konstrukcijos pamatinius (resp. atraminius) žodžius. Plg. Студенова А. И. // Вопросы структуры предложения. Ульяновск, 1983. С. 95–104.

Lietuvių kalboje neišsirutuliojo, kaip kitų kalbų (ypač vokiečių), šalutinių dėmenų *t-* (: *d-*) šaknies kontaktinių, t. y. jungiamųjų, žodžių sistema, nors rodomojo įvardžio arrieveiskmio substitucinė prigimtis tam būtų buvusi palanki. Jei ir turime konstrukciją, kur *t-* šaknies įvardis,rieveiskmis arba asmeninis įvardis stovi santykinio jungiamojo žodžio vietoje, t. y. užima jo poziciją, vis dėlto tai yra labiau koordinacijos, sujungimo nei subordinacijos, prijungimo lygmens reiškinys dėl didesnės, palyginti su santykiniais jungiamaisiais žodžiais, jų autosemantijos, kurią patvirtina ne tik sudėtinio prijungiamojo sakinio šalutinio dėmens konstrukcijos su kontaktine grupe *kad tas* ar *pan.*, bet ir palyginti ryškios separatizacijos išgalės (*Ir atitikęs vieną tokį berną, kad tas* (: kuris; plg. *Tas*) *su juo susiderėjęs* SlčP 93). *Toks* (: Koks) *nedidelis buvo, taip* (: tokia pravarde) *ir vadinasi* Pnvž. *Beregint jis visas apsikrovė valgymais, tokių* (: kokių) *vargiai pats šeiminkas galėjo pastatyti* BčGr 161. *Daugelis jo svarbiųjų rašinių meniškai papuošti rytiečių aukštaičių žodynu ir sintakse – tas suteikia jo novelėms bei apsakymams savitą atspalvį rš. Atėjo eilė trečiam sūnui; jis jai parinko vietą sodo patvory* BčGr 158. Bet plg.: *Bankietą kėlę tokią, tad* (: net; kad) *bugštu!* DkT 174.

Svarbiausią kontaktinių žodžių porų dalį sudaro vienodos darybinės formos ir leksinės reikšmės *k-* šaknies ir *t-* šaknies santykiniai ir rodomieji žodžiai – įvardžiai irrieveiskmiai *kas-tas, katras-tatras* (bendr. k. – *tas*), *koks-toks, kuris-tas, kuomet-tuomet, kol-tol, kolink-tolink, kolek-tolek, kur-ten* (tarmėse taip *pat kur-tur*) ir *pan.*

Tačiau darybinė ir semantinė kontaktinių porų žodžių giminystė nėra visuotinė ir absoliuti. Plg.: *Tai iš tų butelių ką aš čiepiju, tai tas tuoj už trijų dienų prigyj* SlčP 256. *Kiekas danguj žvaigždelių, tiekas žemėj skylelių* LKŽ₅ 754. *Kòlink neprijèdè, tolink neišèjo iš avižų* MK 78₄ 30. *Kola norèsiu, tola turèsiu* OG 429. *Katras katrà supykysime, tai tas tam rėži rėšime iš nugaros* SlčP 93. Su: *Kolek nadiejà turėjau, vis an tą kraštà žiūrėjau* LKŽ₆ 308. *Kokios spalvos, tep vadina* Prn. *Pasi-girdo toks tekinių trenksmas, lyg jie nebūtų paspėję suktis* VžgR₉ 203. *Bet ir daug dar yra kitokių apsirikimų ir netikrybių Kuršato, kokių Šleicheris nedaleidè* BrnR 134.

Dabartinė kontaktinių žodžių sistema, palyginti su 16–17 a., yra gerokai pakitusi. Šiandien ne tik bendrinėje kalboje, bet ir tarmėse nebevertojama enklitinio jungtuko *-gu* konstrukcijos: *Norimegu gerai prisizopostytis ant atėjimo viešpaties savo, tad saugokimės visokio atskilumo* DP 375. Jungtuko *-gu* vietą čia yra užėmę dabar sąlygos jungtukai *jei(gu)*, *kad*, nors antroji dalis yra išlikusi ta pati: *Kad nori, tad imk* DLKŽ₁ 832. *Jeigi grėžiant stiebus nebetrykš syvai, tad šienas išdžiūves* LKŽ₄ 337.

Kontaktinės poros *tiek-kaip* ir *tiek-kol*, savo komponentų leksinių reikšmių santykiu lyg ir nesutampančios su bendrinės kalbos norma ir esančios jos periferijos reiškiny, gali būti atėjusios iš tarmių, kur šių žodžių reikšmių esama tolygių. Antra vertus, jas galima aiškinti ir tuo, kad čia *kaip* iš santykinio prieveiksmio yra perėjęs į polifunkcinių jungtukų klasę ir todėl porininkų ratas pasidaręs kur kas platesnis nei homonimo – prieveiksmio *kaip*: *Primetę tiek, kaip lapè galėjusi išlipti* SlčP 320. *Šis neduoda be tiek, kol tą arklį visą apipils (: auksu) Slč. Jis tiek voliojosi, kol pasidarè dumblina didžiulè duobè* LT₄ 605.

Pagrindinio dėmens atliepiniais labai retai eina kiti, ne *t-* šaknies, rodomosios reikšmės įvardžiai, prieveiksmai – *anas-kūris*, *antai-ką*, *čia(čionai)-kur* ir kt.: *Reikėtų ilgesnės dainos garbei senosios, anos, kuri išplūkè ir išmynè giliai kalneliais bei pabaliais kelius ir takus* Mšk. *Teisètai plaka aną blogį, kurį padarè mūsų pramotè trš. Aš niekada nebuvau šio mažo pasaulio palikęs, kuriame gyvenau rš. Ir tenai išpildysis antai, ką tarè pranašieš* DP 7. *Kur žema tvora, čionai visi galvijai trš. Kur nueisiu, čia nameliai, kur numirsiu, čia kapeliai* DLKŽ₁ 99.

Itin nuodugnios analizės reikalingas polifunkcinis žodelis *kad*, nes jis savo reikšmėmis išsitenka sakinyje – vientisiniame ir sudėtiniame – savo funkcijomis⁴ ir reikšmėmis nuo prijungiamojo jungtuko ir sujungiamojo jungtuko dalies ligi dalelytės, kartais net priartėdamas prie laiko prieveiksmio, pvz., samplaikoje *kad kad*: *Jų palikimo vertè ne tik kad nemažèjo amžių būvyje, bet priešingai – tolydžio vis didèjo* MG 86₂ 33. *Kad vilkas kieme, tada ne laikas šunis lakinti* trš. *Kad jis kad (: kada) pasinorès, tai aš vèl jį pas tave atvešiu* SlčP 84. Vientisiniame sakinyje, ypač tautosakos kūrinių (pasakų) antraštėse *kad* turi neutralios dalelytės reikšmę.

Jis čia atitinka maždaug prielinksni *apie* arba prieveiksmį *kaip*: *Kitą kartą kad vanags žvirblį sučiupęs* SlčP 60. O dialogo vientisinės atsakomosios frazės pradeda-
 masis *kad* turi kategoriškumo silpninamąją reikšmę, vadinasi, artėja prie modalinių
 žodelių: *Eik valgyti!* — *Kad nenoriu* šnek. Nuo čia nebetoli ligi *kad* kaip linkimosios
 dalelytės, pradedančios ne tik vientisinį sakinį, bet ir sudėtinio nejungiamojo sakinio
 dėmenį: *Jie (: čebatai) buvo iš ledo, tai jie man ištirpo* — *kad jum ausys teip nutirptų*
 SlčP 247. Įterptinis asmeninio vienanario sakinio formos dėmuo priartina tokį
kad prie papildinio arba veiksnio šalutinio dėmens jungtuko, nors modalinės reikš-
 mės atspalvis, pabrėžiamas dalelytės *gi*, intonacija ir kliudo tokiam sakiniui tapti
 jungiamajam: *Dieve, sakau, kad gi mes dabar būtume paukšteliais!* rš. Šitokią
 modalinio žodelio, dalelytės, reikšmę *kad* (ir samplaikoje su kitais žodeliais) gali
 turėti ir pradėdamas jungiamųjų sakinių pagrindinį dėmenį. Tai ypač būdinga laiko
 aplinkybės šalutinio dėmens konstrukcijoms su jungtuku *vos (tik)*: *Vos tik turkai*
sujudėjo, šalčio prispausti, jau kad žiebėm, jau kad šovėm, rūta žalioji! PtkvS 6.
 Tačiau lygia greta esama konstrukcijų, kur *kad* savo reikšme artimas sujungiamajam
 jungtukai *bet*, dalelytei *ogi*: *Nors jūs mane į šmotelius sukapokit, kad aš nežinau, ir*
gana SlčP 374. *Kai žiūriąs į tą raguotąjį, kad jis ne velns* SlčP 90.

Atskiriau nuo šių konstrukcijų stovi šalutinio dėmens formos sakiniai dialogo ar-
 ba vidinio monologo konstrukcijose, kurių žodelio *kad* negalima vadinti jungtuku,
 nes jis nieko nejungia, nors, be jokio abejo, yra išriedėjęs iš tam tikros jungtukinės
 konstrukcijos ir todėl vadintinas jungtukine dalelyte. Skirtingai nuo ką tik cituotų
 pavyzdžių, čia *kad* neturi modalinio žodžio reikšmės atspalvio ir todėl savo indife-
 rentiškumu jis artimesnis jungtukai. O nuo šio skiria jį intonacinis, o kartais net po-
 zicinis izoliavimasis. Panaikinus jį, *kad* virsta tikru jungtuku: (: Mašinėlę) *man*
padovanojo <...>. Už ką? (plg.: Už tai,) *Kad dalyvavau <...> visur, kur ir kas*
tik kvietė rš.

Sudėtinio prijungiamojo sakinio jungtuko *kad* esama polifunkcinio, ir, kaip yra
 pažymėjęs dar Jonas Jablonskis, jis gali jungti kone visų rūšių šalutinius dėmenis.
 Iš retėsių yra išeities santykio (tarinio, būdo aplinkybės šalutinio dėmens) konstruk-
 cijos, kur pagrindiniame dėmenyje nėra atliepinio ir šalutinis dėmuo santykiauja
 tiesiai su pagrindinio tariniu (*Šis kremtas, kremtas, kad tik ein liepsnos per*
visus kraštus iš nasrų SlčP 403) arba kur tas *kad*, nors ir santykiaudamas su atliepi-
 niu *toks*, išeities santykio nereiškia, nes pridengia abiem dėmenims bendro subjek-
 to poziciją ir todėl yra tolygus samplaikai *kad jis (= kuris)*: *Vienas toks atsiradęs,*
kad tuoj ėmęs ir apipylęs SlčP 403. *Mes turim tokią žvėrelę, kad jas tuoj išgau-*
dytų SrM 21. *Atsirado vienas toks tikrintojas, kad jam nereikia nieko ieš-*
koti trš.

Kad gali būti sudėtinių prijungiamųjų jungtukų dalis — lyginamojo jungtuko
ne kad (= nei, negu) ir naujybinio modalinės reikšmės sudėtinio jungtuko *gal kad*.

Labai akivaizdžiai cituojamas pavyzdys rodo pastarojo kilmę iš deformuoto pagrindinio dėmens žodžio *gal* ir jungtuko *kad* (plg.: *gal kad* ir *gal todėl, kad*): *Tai geriausia vienas prapulka, ne kad abudu* SlčP 86. *Dabar plytomis Čikagoje mėtomasi rečiau – gal todėl, kad mėtųtojais paseno, gal kad namai rečiau iš plytų statomi* LM 86, 14.

Kad (ir jo samplaikos su kitais žodeliais, sudarančiais sudėtinį jungtuką) esti dažna prijungiamoji porinio jungtuko dalis. Antrąją (sujungiamąją) dalį lemia paprastai dėmenų santykio semantika. Dažniausias esti jungtukas *tai* (sąlygos), jungtukai *bet, tačiau, vis dėlto* (nuolaidos šalutinio dėmens sakiniuose). Retesnės konstrukcijos su jungtukais *tik(t), o* (nuolaidos, *o* ir laiko), jungtuku *vis* (laiko aplinkybės šalutiniai dėmenys): *Kad* (: Nors) *jis tokį didžiulį vargą turėjo, o tu jam gailies to savo arklio atiduot* SlčP 241. *Kad* (: Kad ir; Nors ir) *tiek būtų mergelių, kaip darže rūtelių, tik nėra nė vienos, kaip mano mergelė!* JškLD₃ 51. *Jiems tabokėlis, kad ir visą butą prismardin, tik gardesnis* DnR 163. *Kai kiti sumigę, o šis nemiegt* DkT 92. *Kad nusiasmdydavęs šeimynykštį, vis ant metų galo ieškodavęs šiokių tokių prašukudų* SlčP 93. Plg. taip pat simetriškai su žodeliu *o* sudarytas porinio jungtuko dalis *o kad-o ir, o kai-o tai(gi)*: *O kad aš ganiau basa šile aveles, o ir atjoja iš Veliuonos ponelis* Mrk. *O kai aš leidžiu savo brolelį kruvinon vainelėn, o taigi spaudžia mano smūtną širdelę* LT₁ 270.

Mūsų gramatikose (ir akademinėje, t. 3. V., 1976), nors gana išsamiai aprašomos porinių jungtukų konstrukcijos, visiškai neminimos panašios jungiamųjų žodžių poros su pirmosios dalies santykiniais jungiamaisiais žodžiais –rieveiksmiais ir įvardžiais, jungtukais virtusiais santykinio įvardžio *kas* linksniais – *kiek-o koks, kas-o, ką tiktai-ir vėl (tuoj)*: *Kiek to vieversėlio, o koks balselis* LKŽ₅ 743. *Kas atėj, kas atėj, o aš atvažiauvau. Kas sėdėjo šalen stalo, o aš už stalelio* BčD 159. *Ką tiktai žąsiną įleidęs – ir vėl tuoj išgirdę bebeldžiant. Ką tiktai jie trys šnekąsys – ir vėl išgirdę* SlčP 71.

Neretai abu sudėtinio prijungiamosios sakinio dėmenys pradedami tuo pačiu žodeliu *kad*. Jo vieno ir samplaikų su kitais žodeliais reiškiami santykiai gana įvairūs: *Kad ir bajors, kad durns* SlčS 116. *Jau kad ji čia tą Joną šaukė, tai kad jis manės neužėitų, neatrastų* SlčP 99. *Pas tave kad ir daug ko būtų, bet kad nerami vieta* SlčP 40.

Itin įdomios yra sudėtinės prijungiamosios atsakomosios dialogo replikos, kurių pirmasis dėmuo pavaldus antrajam, o šis kontekstiškai atsako į pirmosios replikos klausimą ir gali būti prie jos prijungtas: *Tai ko tu man nesakei? – Kad man nukirpo, tai kad ir tau nukirptų* (: Nesakiau, kad ir tau nukirptų) SlčP 81. *Tai ko tu man nesakei? – Gi kad mano išpjovė, kad ir tavo išpjautų* SlčP 79.

Homoniminiai (šalutinio ir pagrindinio dėmens) jungtukai yra ir plačiai bendrinėje kalboje vartojamo lyginamojo porinio jungtuko *juo-juo* (*Juo šalčiau, juo geriau* šnek.), ir daugiau tik iš tarmių, tautosakos žinomų porinių *kuo-tai kuo* (lygina-

mųjų), *ir-ir* (nuolaidos), *lygu-lygu*, *lygus-lygus* (laiko) jungtukų dalys: *Ir galą gausi, ir neragausi* DkT 255. *O kuo morniausia obelis, tai kuo gardžiausi obuoliai* BržGP 29. *Lygu* (: Vos) *sukaus*, *lygu* (: tuoj ir) *įmarmėjau* LKŽ₇ 483. *Lygus krimt, lygus knark* LKŽ₇ 488. Homonimiškai, kaip pagrindinio ir šalutinio dėmens kontaktinių žodžių poros dalys, vartojama ir *k-* šaknies įvardžio *kas* sustabarėjusios linksninių formos *ne kas-kas*, *ne kq-kq*, savo semantika atitinkančios prieveiksmių poras *ties-kiek* (*Ne kas malimo, kas mano verkimo* NS 919. *Ne kq patsai valgo, kq kišenėj deda* NS 798), prieveiksmiai *ne kaip-kaip*, *ne kiek-kiek* (*Ne kaip ji grėbia, kaip gailiai verkia* VlčR 275. *Ne kiek ji grėbia, kiek gailiai verkia* NS 1003) Tačiau suprieveiksmėję santykinio įvardžio *kas* linksniai visiškai tokios pat sandaros pagrindiniame dėmenyje (su *ne*) gali turėti reguliaresnį ir bendrinei kalbai įprastesnį atliepinį *ties*: *Ne ties malimo, kas verkimo, ne ties miltelių, kas ašarėlių. Ne ties buvo uogelių, kas nukrito mano ašarėlių* LKŽ₅ 367.

Išskirtinos itin retos konstrukcijos, kur pagrindinio dėmens *k-* šaknies įvardis (*kas, kuris, kieno*, tarmėse, beje, linksniuojamas: *Klausia bobop, kieni vaikai* LzŽ 117), prieveiksmis *kaip* savo funkcija, nors reikšme ir nevisiškai, atitinka *t-* šaknies atliepinį, tokie *k-* šaknies atliepiniai dažnai, nors ir ne visada (plg., pvz., su *kaip*), santykiauja su savo leksiniu homonimu: *Ar yra kas namie, su kuo galėčiau pasikalbėti?* šnek. *Atsirado kuris, kurs norės turėti gerą pačią* Mšt. *Kas kieno-kieno* (: kas kieno yra, to ir tebūnie) LKŽ₅ 363. *Kaip* (: Taip) *krimtosi pavirtęs ant lovos tuščiam kazemate <...>, lyg amžiams būtų pasmerkta tarp mūrų, akmeninės aikštės ir geležinės drausmės* KtMR 85.

Išskirtini relikstiniai nuolaidos poriniai jungtukai, sudaryti iš sudedamojo jungtuko *ir* homonimo (plg. jį su *ir* nuolaidos jungtukuose *kad ir, nors ir, jei ir*, relikciniu poriniu jungtuku *ir-ir*) ir iš sujungiamųjų (priešinamųjų) jungtukų *bet, o, tik*: *Tu ir čigonas, o kvailas* LT₄ 322. *Ir didelis būtų ponas, tik gaila, kad galvoj švilpia vėjas* KrvP 351. *Ir šuva būtų mėsa, bet pinigų nebėsa* LKŽ_{2/1} 785.

Homonimiška porinių jungtukų dalių vartosena nėra vien senovės gramatinės sandaros palikimas, praeities reliktas, archaizmas. Naujieji jungtukai formuojasi iš žodžių, kurie kitoje sintaksinėje ir leksinėje aplinkoje išlaiko pirminę reikšmę. Antai nuolaidos jungtuko homonimas *nors, norint* eina antrąją sąlygos porinio jungtuko dalimi, taigi tarsi įgauna šiai pozicijai būdingą sujungiamojo jungtuko funkciją: *Jei nevierijąs – norint* (: tai) *skaityk* DkT 166. *Kad netiks* (: pristigs) *bačka, nors antrą galą grėšk* LbdST 221.

Esama grupės žodžių, kurie, nepraradę savo morfologinės sandaros, t. y. kaitybos, bruožų ir sintaksinės funkcijos šalutinio dėmens viduje, taigi ir nesusiformavę dar galutinai kaip jungtukai, nekaitoma kalbos dalis, sykiu stojasi į jungtuko poziciją. Antai paribyje tarp nuolaidos, polifunkcinio ar semantinio jungtuko ir savarankiškos sakinio, taip pat kalbos, dalies gali kartais atsidurti daiktavardis *noras*,

dalyvis *esąs* (plg. jungtuką *esą*), būdvardis *nelygu*, veiksmažodis *sakytum* ir kt.: *Noras būtų į dangų eiti, bet griekai neleidžia* DkA 47. *Parvažiavusi pasakojo, esąs ir dangus, ir marios, ir žvaigždės* CvR₈ 72. *Jie čia atskrenda kaip kada, nelygu metai* MGt 77₄ 35. *Lūpos nejuda, sakytum mirusi* trš.

Homonimiškai – ir kaip porinio jungtuko sujungiamoji dalis, ir kaip prijungiamasis jungtukas – funkcionuoja žodžiai *rodos*, žiūrėk: *Nor motutė mane bara, rodos, rūtelės užtaro* BČD 18. Plg.: *Ir jau tokia baisi* (: audra), *rodos, viską nušluos* trš. *Kad ne bitys, žiūrėk, ką vakar būtumėm padirbę* LKŽ₅ 367. *Jei gavo pa-peikimą, žiūrėk, užpila ant širdies skausmo* Šlt 66₂₂ 7. *Kai tas pabaigia, žiūrėk, ir kitas pradeda ką nors regzti* trš. *Užtenka septyniems broliams drauge išplaukti, žiūrėk, – laivas jau grimzta į dugną* trš. Plg.: *Žiūrėk, (: Jei) man negerai pasakė, negerai padarė – einu kitur* GKr 78₁₀ 4.

Žodžiai *antraip, kitaip, šiaip, taip*, kurie atvirkštinės priežasties jungtuko reikšmę yra įgavę, matyt, istoriniais laikais (*kitaip* kaip sąlygos jungtuką pirmas mini Hakas), tebefunkcionuoja ir pagrindiniame dėmenyje kaip kokybės lyginamųjų būdo aplinkybės sakinių atliepinys: *Reikia pastangų, antraip orumas užleis vietą abejingumui* TMt 77₁₁ 18. *Būk atsargesnis, kitaip susidusi į akmenį* BČA 16. *Tačiau, gink dieve, nesijuokit, šiaip būsim pražuvę* BČH 16. *Gerai, kad nešokai į akis, taip* (: jei būtum šokęs) *būčiau davęs į dantis* Slnt. Plg.: *Tu tos panos negali antraip gauti, kaip tik pavogti* BsMt₂ 88. *Negali būti nubaustas kriminaline bausme kitaip, kaip pagal teismo nuosprendį* trš.

SUTRUMPINIMAI

Čia pateikiami tik tų šaltinių sutrumpinimai, kurių nėra Baltisticos I(2) sąsiuvinyje (V., 1966. P. 207) ir akademinio Lietuvių kalbos žodyno t. 12 (V., 1981. P. V – XX). Šaltinio leidimas, tomas, dalis, periodinio leidinio numeris ar sąsiuvinis žymimas skaitmeniniu diakritiniu ženkleliu. Periodinių XX a. leidinių metai žymimi dviem pastaraisiais keturženkliais skaičiaus skaitmenimis.

BČA	Anderseno pasakos. Voronežas, 1918.
BČD	Balčikonis J. Druskininkų dainos. V., 1972.
BČGr	Broliai Grimai. Pasakos. V., 1966.
BČH	Haufas V. Pasakos. V., 1956.
BgRR	Būga K. Rinktiniai raštai. V., 1961. T. 3.
BrnR	Baranauskas A. Raštai. V., 1970. T. 3.
BržGP	Meulen R. Gamtos pilyginimai lietuvių dainose ir raudose. V., 1919.
DkA	Daukantas S. Abeciela lietuvių – kalnienu ir Žiamajtiu kalbos. Petropilie, 1842.
DkT	Daukantas S. Žemaičių tautosaka. V., 1984. T. 2.
DnR	Donelaitis K. Raštai. V., 1977.
GKCr	Gimtasis kraštas. Savaitraštis. Eina nuo 1967 m.
JškLD	Juška A. Lietuviškos dainos. V., 1954. T. 1–3.
Krv	V. Krėvės raštų (ir tautosakos rinkinių) sakiniai.
KtMR	Katiliškis M. Miškais ateina ruduo. V., 1969.

LbdST	Lebedys J. Smulkioji lietuvių tautosaka XVII–XVIII a. V., 1956.
LM	Literatūra ir menas. Savaitraštis. Eina nuo 1946 m.
LT	Lietuvių tautosaka. V., 1962–1968. T. 1–5.
LzŽ	Petrauskas J., Vidugiris A. Lazūnų tarmės žodynas. V., 1985.
MG	Mokslas ir gyvenimas. Žurnalas. Eina nuo 1957 m.
MGt	Mūsų gamta. Žurnalas. Eina nuo 1964 m.
MK	Mūsų kalba. Kalbos kultūros leidinys. Eina nuo 1968 m.
Mrk	Murkos J. lietuvių kalbos vadovėliai, 1917–1921 m.
Mšk	Miškinis A. Sakiniai iš jo raštų.
Mšt	Mašiotas Pr. Sakiniai iš jo raštų.
PtkvS	Petkevičius V. Sieksnis Sprindžio vaikas. V., 1975.
Slč	Slančiausko M. sakiniai iš šaltinių, nepažymėtų sutrumpinimais.
SlčP	Slančiauskas M. Šiaurės Lietuvos pasakos. V., 1974.
SlčS	Slančiauskas M. Šiaurės Lietuvos sakmės ir anekdotai. V., 1975.
SrM	Srba A. Medžiaga sintaksei. V., 1913. D. 2.
Šlt	Šluota. Dvisavaitinis satyros ir jumoro žurnalas. Eina nuo 1956 m.
TMt	Tarybinė moteris. Žurnalas. Eina nuo 1952 m.
VIČR	Valančius M. Raštai. V., 1972. T. 1.
VžgR	Vaižganto raštai. K.–V., 1922–1938. T. 1–19.

РЕДКИЕ КОНСТРУКЦИИ КОНТАКТНЫХ СЛОВ СЛОЖНОПОДЧИНЕННЫХ ПРЕДЛОЖЕНИЙ В ЛИТОВСКОМ ЯЗЫКЕ

Резюме

Статья посвящена нестандартным и в грамматических трудах мало или совсем не освещенным до сих пор средствам связи частей сложноподчиненных предложений. Особое внимание уделяется вопросам омонимии союзных слов и союзов в структуре сложноподчиненного предложения.

Под термином *контактные слова* в данной статье подразумеваются служебные слова главной и придаточной частей, употребляемые для их соединения. О различном толковании содержания данного термина см.: [Студенова А. И. С. 95–104].